

**Szkoła Podstawowa
im. Jakuba Kopacza w Nowej Suchej**

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

PRZEDMIOT	Język polski	NAUCZYCIEL	Dorota Wysocka	KLASA	7
------------------	--------------	-------------------	----------------	--------------	---

(stworzone na podstawie *Programu Między nami. Klasa 7* z uwzględnieniem wymagań ogólnych podstawy programowej)

Wymagania na ocenę śródroczną

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych, czyli na ocenę dopuszczającą.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

<p>Źródło – wyraz wieloznaczny.</p> <p><i>U źródeł</i></p>	<p>rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi</p>	<p>rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi</p>	<p>rozpoznaje związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo,</p> <p>rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi</p>	<p>odróżnia znaczenie dosłowne i przerośne wyrazów w wypowiedzi</p> <p>zna związki frazeologiczne z wyrazem źródło</p>	<p>podejmuje dyskusję na temat różnorodnych znaczeń terminu źródło</p> <p>wyszukuje informacji w tekstach źródłowych</p> <p>tworzy samodzielne definicje z</p>
				<p>wyjaśnia metaforyczne znaczenie wyrazów</p> <p>w związku frazeologicznym i powiedzeniach</p> <p>redaguje opowiadanie z mottem w formie związku frazeologicznego lub powiedzenia</p>	<p>wykorzystaniem poznanych informacji z lekcji</p>
<p>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</p> <p>Agnieszka Suchowierska, Piękna Helena i początki</p>	<p>relacjonuje treść utworu</p> <p>określa rodzaj literacki utworu</p>	<p>rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich korzysta z informacji</p>	<p>podaje znaczenie i pochodzenie swojego imienia, wykorzystując informacje ze słownika wyrazów obcych lub innych źródeł</p> <p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p>	<p>wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską</p> <p>określa okoliczności stosowania łacińskich powiedzeń i cytatów</p>	<p>omawia sposób przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury</p>

<p>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</p> <p>Hezjod, Narodziny bogów (Theogonia) (fragment), s. 11; Nikos Chadzinikolau, Bogowie i ludzie</p>	<p>dostrzega zróżnicowanie słownictwa</p>	<p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie</p>	<p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie</p> <p>wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje</p>	<p>porównuje przekład tekstu z jego parafrazą</p> <p>tworzy spójny tekst bogaty słownikowo</p> <p>opowiada treść mitu o początkach świata, korzystając z podanego schematu</p>	<p>dokonuje swobodnej przeróbki tekstu mitologicznego –praca twórcza nawiązująca do innych źródeł kultury</p>
<p>Wyobrażenie Prasłowian o powstaniu świata.</p> <p>Słowiańskie bogi (na podstawie książki Tadeusza Linknera)</p>	<p>rozpoznaje czytany utwór jako mit</p>	<p>zna sposoby wzbogacania słownictwa</p>	<p>zna wyobrażenie Prasłowian na temat powstania świata</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie</p>	<p>identyfikuje postaci bogów słowiańskich porównuje greckie i prasłowiańskie wyobrażenie o powstaniu świata</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze)</p>	<p>podjmuje dyskusję na temat skutków zetknięcia się różnorodnych kultur, dokonuje samodzielnej analizy tekstu</p> <p>prezentuje panteon słowiański (w dowolnej formie) redaguje opowiadanie o powstaniu świata</p>

<p>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</p> <p>Podręcznik: Jan Kochanowski, *** [Czego chcesz od nas, Panie...]</p> <p>Kształcenie literackie. Liryka i gatunki liryczne</p>	<p>określa temat i główną myśl tekstu</p>	<p>wymienia najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego</p> <p>określa tematykę wypowiedzi lirycznej</p> <p>rozdziela gatunki liryki</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny</p> <p>rozpoznaje rodzaje literackie: liryka; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p> <p>rozdziela gatunki liryki, w tym: pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów</p>	<p>analizuje budowę wiersza sylabicznego</p> <p>charakteryzuje podmiot liryczny zna pojęcia: liryka, podmiot liryczny, hymn, pytanie retoryczne, wiersz sylabiczny, pieśń, hymn</p> <p>opisuje obraz poetycki</p> <p>określa postawę podmiotu lirycznego</p>	<p>analiza tekstu z odniesieniami do tekstów źródłowych</p>
<p>Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki - rozprawka</p>	<p>tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź</p> <p>odróżnia argument od przykładu</p>	<p>tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p>	<p>redaguje wypowiedź uzasadniającą opisuje nastrój utworu z wykorzystaniem podanego słownictwa</p>	<p>tworzy samodzielnie tekst z wykorzystaniem argumentów uzasadniających tezę</p>

	w podanym tekście wskazuje tezę, argumenty i przykłady	graficzny; rozumie role akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi formułuje argumenty do podanej tezy	podaje przykłady do argumentów	formułuje wypowiedź o wnikliwej i konsekwentnej argumentacji, popartą trafnymi przykładami	
Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a. Opis obrazu. Wyrażanie opinii – William Blake Stworzenie świata,	wyszukuje w tekście potrzebne informacje gromadzi informacje do opisu obrazu opisuje obraz podaje nazwy barw użytych przez malarza	gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi opisuje obraz	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – bardzo bogate słownictwo, tekst poprawny ortograficznie, interpunkcyjnie i stylistycznie	redaguje własną opinię na temat dzieła sztuki i ją uzasadnia podejmuje dyskusję na temat komentarza artysty odnoszącego się do jego dzieł porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi temat
Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.	rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba –	zna budowę słowotwórczą wyrazu	rozumie pojęcia: fonetyka zna pojęcia: głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba, litera rozumie funkcję litery i w wyrazie zna budowę słowotwórczą wyrazu	rozdziela rodzaje głosek rozumie i wskazuje zjawiska ubezdźwięcznienia i udźwięcznienia w wyrazach	koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę

Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach	porównuje postaci, wykorzystując podane słownictwo	rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie	wyjaśnia powstanie człowieka według mitologii greckiej	formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
Katarzyna Marciniak Dobroczynca ludzkości	wskazuje i omawia wątek główny	opowiada o przeczytanym tekście	ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach	rozumie znaczenie wyrazu prometeizm odnosi do współczesności postawę Prometeusza stosuje podane związki frazeologiczne w opisie postępowania i postawy Prometeusza	

<p>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</p>	<p>rozpoznaje wiersz wolny</p> <p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p>	<p>omawia cechy wiersza wolnego</p> <p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p>	<p>rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury</p> <p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p>	<p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p> <p>porównuje fragment Biblii z wierszem</p> <p>omawia cechy wiersza wolnego porównuje fragment Biblii z wierszem</p> <p>rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz stosuje w wypowiedziach</p>	<p>formułuje i rozwiązuje problemy badawcze</p>
<p>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych</p>	<p>rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach</p> <p>korzysta ze słowników frazeologicznych</p>	<p>wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych poprawia błędy językowe we frazeologizmach</p> <p>stosuje frazeologizmy</p>	<p>rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz stosuje w wypowiedziach</p>	<p>zna źródła frazeologizmów, np. mitologia, Biblia, literatura, historia</p>	<p>rozpoznaje frazeologizmy pochodzenia mitologicznego, biblijnego</p>
		<p>przypisuje słowom ich znaczenie</p>			

<p>Rozprawa historyka</p> <p>Norman Davies Legenda o Europie</p>	<p>rozpoznaje czytany utwór jako mit</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitety, porównania, przenośnie oraz określa ich funkcje</p> <p>omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworów, w tym podtytułu</p> <p>tworzy plan odtwórczy tekstu</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>omawia funkcję podtytułu</p> <p>tworzy plan odtwórczy tekstu</p>	<p>wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem</p> <p>określa rolę epitetów, porównań i przenośni w tekście</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p> <p>redaguje plan wydarzeń</p>	<p>wykorzystuje bogate konteksty</p>
<p>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</p> <p>Czesław Miłosz <i>Z okna</i></p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny</p> <p>określa temat utworu</p> <p>wskazuje elementy budowy wiersza: rymy, strofy, wersy</p>	<p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię i określa ich funkcje</p> <p>wskazuje środki stylistyczne epitet, przenośnię, porównanie</p>	<p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p>	<p>określa funkcję epitetów w utworze</p> <p>rozpoznaje przenośnie i określa ich funkcję</p> <p>rozpoznaje porównanie i określa jego funkcję</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji utworu</p>
<p>Sposób na dobrą notatkę</p> <p>Szkoła pisania. Notatka</p>	<p>uzupełnia tekst notatki</p>	<p>redaguje notatki</p> <p>tworzy tekst na podany temat</p>	<p>redaguje notatki</p> <p>tworzy notatki słowne lub słowno-graficzne</p> <p>redaguje opowiadanie z mottem w formie związku</p>	<p>redaguje notatki</p> <p>dostrzega różnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o</p>	

			frazeologicznego lub	ograniczonym zasięgu	
--	--	--	----------------------	----------------------	--

			powiedzenia redaguje wypowiedź uzasadniającą	(np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy) redaguje opowiadanie z mottem w formie związku frazeologicznego lub powiedzenia redaguje wypowiedź uzasadniającą gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie role akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi	
--	--	--	---	--	--

<p>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu Powstanie cywilizacji</p> <p>Pojęcie cywilizacji na podstawie na podstawie artykułu Colina Renfrew Powstanie cywilizacji</p>	<p>określa adresata tekstu naukowego</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p>	<p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p> <p>dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa</p> <p>identyfikuje odbiorcę wypowiedzi</p>	<p>wyszukuje w teście potrzebne informacje</p> <p>rozumie tekst naukowy</p> <p>dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa</p>	<p>rozumie tekst naukowy</p> <p>porównuje hasła słownikowe z treścią tekstu naukowego</p> <p>rozmawia na określony temat, korzystając z podanego planu</p>	<p>rozumie treść hasła słownikowego i encyklopedycznego</p>
---	--	--	--	--	---

<p>Czym jest kultura?</p> <p>Podręcznik: Skarbiec języka. Hasło encyklopedyczne i słownikowe,</p>	<p>wyszukuje w tekście potrzebne informacje</p>	<p>zwraca uwagę na typy definicji słownikowych, określa ich swoistość</p>	<p>określa cechy charakterystyczne dla hasła słownikowego</p>	<p>określa cechy charakterystyczne dla hasła słownikowego</p> <p>zna pojęcia: kultura, kultura duchowa, kultura materialna</p>	
<p>Etykieta językowa na co dzień</p> <p>Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa. Szablon językowy</p>	<p>rozumie pojęcie grzeczność językowa i stosuje ją w swoich wypowiedziach</p>	<p>rozumie pojęcie grzeczność językowa i stosuje ją w swoich wypowiedziach</p>	<p>rozumie pojęcia: kultura języka, etykieta językowa, szablon językowy</p>	<p>w roli określonych nadawców formułuje powitanie, prośbę, podziękowanie, przeprosiny, gratulacje z zachowaniem kultury języka i etykiety językowej</p>	<p>rozumie, na czym polega błąd językowy</p>

<p>Podział głosek w języku polskim</p> <p>Podręcznik: Fonetyka. Podział głosek</p>	odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych	odróżnia głoski twarde od miękkich	odróżnia głoski ustne od nosowych	rozumie, na czym polega błąd językowy	poprawia błędy językowe
<p>Uczymy się argumentować własne zdanie</p> <p>Platon <i>Pismo i pamięć</i></p>	wyszukuje w tekście potrzebne informacje opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń	opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność uzupełnia notatkę informacjami z tekstu	dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, filozoficzny	odczytuje kontekst biblijny w interpretacji dzieła sztuki określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji
<p>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie</p> <p>Agnieszka Suchowierska <i>Na wycieczce w dawnych Tebach</i></p>	opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne w tekście opowiadania i komiksie tworzy plan odtwórczy tekstu	rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach tworzy plan odtwórczy tekstu omawia motyw powstania miast w różnych legendach	uzasadnia podaną tezę opowiada o wydarzeniach fabuły	wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych

Jak edytować tekst? Szkoła pisania. Jak edytować tekst	redaguje notatki	redaguje notatkę na komputerze	rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną	formatuje tekst na komputerze ze zgodnie z zasadami edytorskimi	
Jak wznieść świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem Bolesław Prus Faraon (fragment)	określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji redaguje notatki	redaguje notatki	zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie redaguje notatki	wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze	określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji
Przysłowia mądrością narodu Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych	wyszukuje w tekście potrzebne informacje rozumie dosłowne i przerośnięte znaczenie wyrazów w wypowiedzi	rozumie, na czym polega błąd językowy rozumie dosłowne i przerośnięte znaczenie wyrazów w wypowiedzi	tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź podaje przysłowie pasujące do kontekstu	przyporządkowuje przysłowia do objaśnień tłumaczących ich sens metaforyczny	
Co symbolizuje wieża Babel? Wieża Babel (fragment Księgi Rodzaju)	rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit rozpoznaje cechy legendy i mitu w biblijnej opowieści	streszcza biblijną opowieść	komentuje wypowiedzi, odwołując się do źródła literackiego rozważa słuszność twierdzeń	wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje	rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii

<p>Opis i interpretacja obrazu</p> <p>Szkoła pisania. Opis i interpretacja obrazu – Pieter Bruegel Wieża Babel</p>	<p>interpretuje dzieła sztuki (obraz)</p>	<p>interpretuje obraz Pietera Bruegla Wieża Babel</p>	<p>odczytuje kontekst biblijny w interpretacji dzieła sztuki</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, filozoficzny</p> <p>przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego</p>	<p>wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów dzieła sztuki w nawiązaniu do innych dzieł kultury</p>
<p>Rozbieżności między pisownią a wymową</p> <p>Fonetyka. Rozbieżności między pisownią a wymową</p>	<p>rozumie rozbieżności między mową a pismem</p>	<p>rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie</p>	<p>zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje</p>	<p>rozpoznaje uproszczenia grup spółgłoskowych rozpoznaje utratę dźwięczności na końcu wyrazu rozpoznaje upodobnienia pod względem dźwięczności: ubezdźwięcznienia (wsteczne, postępowe), udźwięcznienia (wsteczne) nazywa rodzaje upodobnień</p>	
<p>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu</p> <p>Konstanty Ildefons Galczyński Teatrzyk</p>	<p>zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty</p>	<p>prezentuje reakcje wywołane przez lekturę – własne i wirtualnego odbiorcy</p>	<p>redaguje tekst sztuki z określoną intencją (humor), uwzględniając kontekst biblijny</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami</p>

<p>„Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić „Osiem dni stworzenia”</p>		<p>odczytuje elementy humoru w tekście literackim</p>	<p>odczytuje elementy humoru w tekście literackim</p>	<p>rozpoznaje kontekst literacki w utworze</p> <p>przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki</p>	<p>społecznymi, narodowymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p>
<p>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</p> <p>Stanisław Lem, Jak ocalił świat; grafiki Daniela Mroza</p> <p>Kształcenie literackie, Epika. Gatunki epickie – powtórzenie</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego</p> <p>opowiada o wydarzeniach fabuły</p> <p>wymienia gatunki literackie i je charakteryzuje</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego w opowiadaniu</p> <p>rozpoznaje rodzaje literackie: epika; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p> <p>przyporządkowuje utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego</p> <p>interpretuje dzieła sztuki (grafika)</p>	<p>odpowiadając na pytania, wyszukuje w utworze potrzebne informacje i porządkuje je</p> <p>przyporządkowuje utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego</p> <p>określa podobieństwo tematyki dzieła literackiego i dzieła sztuki</p> <p>określa problematykę dzieła</p>	<p>rozpoznaje intencję wypowiedzi narratora (prowokacja, przestroga)</p> <p>w interpretacji grafiki uwzględnia kontekst literacki</p> <p>redaguje interpretację dzieła sztuki</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p>

<p>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści <i>Stroiciel</i></p> <p>Tomasz Trojanowski <i>Ostatni Stroiciel</i> <i>Oktawonu</i></p>	<p>rozdziela narracje pierwszoosobowa i trzecioosobowa oraz wskazuje ich funkcje w utworze</p> <p>redaguje notatki</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>określa problematykę utworu</p>	<p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p> <p>redaguje kilkudzaniową notatkę na temat problematyki utworu</p>	<p>podaje przykłady filmów, utworów literackich z opisem mitologicznego świata</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p>
--	---	---	--	--	--

<p>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały</p> <p>Bolesław Leśmian <i>Dusiołek</i></p>	<p>charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach</p> <p>ustala kolejność zdarzeń</p>	<p>rozpoznaje neologizmy w utworze</p> <p>charakteryzuje narratora</p> <p>wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog</p>	<p>porządkuje chronologicznie plan wydarzeń</p> <p>charakteryzuje narratora</p>	<p>przetawia etapy pracy bohatera do realizacji celu</p> <p>podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego</p>	<p>interpretuje utwór poetycki wg dyspozycji</p>
---	---	---	---	--	--

<p>Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszyckiego Sim city.</p> <p>Pawel Lekszycki Sim</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>przedstawia bohatera lirycznego na tle sytuacji lirycznej</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p> <p>redaguje interpretację utworu poetyckiego</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty</p> <p>komentuje wypowiedź bohatera lirycznego do „ty” lirycznego</p> <p>interpretuje utwór poetycki według dyspozycji</p> <p>redaguje interpretację utworu poetyckiego</p>	<p>uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych)</p> <p>tworzy plan teledysku do utworu poetyckiego</p>
<p>Redagujemy fragment utworu dramatycznego</p> <p>Stanisław Lem Wierny robot</p> <p>Kształcenie literackie, Dramat jako rodzaj literacki</p>	<p>omawia problematykę utworu</p> <p>omawia budowę dramatu</p>	<p>wykonuje przekształcenia na tekście cudzym</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p>	<p>rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p>	<p>tworzy fragment dramatu, będący kontynuacją zdarzeń z udziałem bohaterów utworu</p>	
<p>Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.</p>	<p>interpretuje plakat</p>	<p>interpretuje dzieła sztuki (grafika)</p>	<p>rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega</p>	<p>określa sens utworu związkiem frazeologicznym</p>	<p>redaguje opowiadanie z użyciem frazeologizmów</p>

<p>Kuba Sowiński Stres w pracy – niepewność, zagrożenie, presja, (reprodukcja), XX w</p>		<p>rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach</p>	<p>ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach</p> <p>tworzy notatkę interpretacyjną o plakacie</p>	<p>odczytuje przenośne znaczenie wyrazu w tytule</p> <p>redaguje hasło słownikowe</p>	
<p>Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy</p> <p>Eoin Colfer Artemis Fowl</p> <p>Tekst naukowy i popularnonaukowy</p>	<p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu popularnonaukowego</p>	<p>rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł i określa ich podstawowe cechy</p> <p>identyfikuje bohatera</p>	<p>ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność</p> <p>przyporządkowuje utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego</p> <p>rozpoznaje intencję wypowiedzi narratora (prowokacja, przestroga)</p> <p>dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą popularnonaukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa</p>	<p>rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie</p> <p>zna pojęcia: liryka, epika, dramat, wiersz sylabiczny, wiersz wolny, pieśń; parafraza, przysłowie, neologizm, świat przedstawiony, narracja, podmiot liryczny, pytanie retoryczne, mit, hymn, frazeologizm</p> <p>dostrzega elementy deformacji rzeczywistości w różnych tekstach kultury</p>	<p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p>
<p>Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.</p> <p>Jerzy Duda-Grac Babel 2 (reprodukcja)</p>	<p>interpretuje dzieła sztuki (obraz)</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość</p>	<p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p>	<p>porównuje obrazy o tej samej tematyce według dyspozycji</p> <p>rozpoznaje karykaturalne cechy postaci na obrazie</p>	

--	--	--	--	--	--

<p>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</p> <p>Podręcznik: Fonetyka. Akcent</p>	<p>rozumie pojęcie: akcent</p>	<p>rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu</p>	<p>czyta na głos, akcentując sylaby zgodnie z polskimi zasadami</p>	<p>podkreśla sylabę akcentowaną</p>	
<p>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretycznoliterackich poznanych w rozdziale U źródeł</p> <p>Powtórzenie</p>	<p>rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat;</p> <p>zna pojęcia: liryka, epika, dramat, wiersz sylabiczny, wiersz wolny, pieśń; parafraza, przysłowie, neologizm, świat przedstawiony</p>	<p>rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie</p>	<p>porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie</p> <p>rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p>	<p>na osi czasu umieszcza nazwiska twórców</p>	<p>podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego</p>

<p>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści <i>Mały Książę</i></p> <p>Sprawdź siebie; Antoine de SaintExupéry</p> <p>Spotkanie z kupcem (fragment <i>Mały Książę</i>)</p>	<p>wyszukuje w tekście potrzebne informacje</p> <p>rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent;</p> <p>odczytuje myśl zawartą w utworze</p>	<p>wyszukuje informacje w tekście</p> <p>rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p> <p>uzasadnia swoje zdanie na podany temat</p>	<p>dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby</p> <p>zna rolę litery i w wyrazie nazywa zjawiska fonetyczne</p> <p>wskazuje sylabę akcentowaną</p> <p>poprawnie przenosi wyrazy</p>	<p>uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych)</p> <p>rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii</p>	<p>realizuje projekt</p>
<p>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</p> <p>Śladami cywilizacji – dom</p>	<p>odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia</p> <p>podaje skojarzenia z wyrazem dom</p>	<p>rozpoznaje wyrazy wieloznaczne</p> <p>wymienia znaczenia wyrazu dom (dosłowne i w przenośni)</p>	<p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p>	<p>rozdziela synonimy i stosuje we własnych wypowiedziach</p>	<p>formułuje definicje słownikowe podanych wyrazów</p>

<p>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk</p> <p>Olga Tokarczuk <i>Czas domu</i></p>	<p>redaguje opis przestrzeni domu</p> <p>opowiada o przeczytanym tekście</p> <p>opowiada o swoich doświadczeniach związanych z podanym tematem</p>	<p>redaguje opis przestrzeni domu, uwzględniając jej dosłowne i przenośne znaczenie</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p> <p>tworzy notatki</p> <p>nadaje tytuł wyrażający główną myśl tekstu</p>	<p>tworzy notatkę słownograficzną, wykorzystując informacje z tekstu i podane dyspozycje</p> <p>redaguje opis przestrzeni domu, uwzględniając jej dosłowne i przenośne znaczenie</p>	<p>omawia archetyp domu</p> <p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p>	<p>wyjaśnia funkcję motywu biblijnego w utworze</p> <p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty</p>
<p>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły</p> <p>Jacek Podsiadło <i>Rozdziałik czwarty, w którym oglądamy domy sióstr Świniarskich</i></p>	<p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>rozmawia na podany temat</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy</p> <p>określa postawy bohaterów</p> <p>ocenia zachowanie postaci</p>	<p>redaguje humorystyczną notatkę prezentującą postać literacką</p> <p>rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy</p>	<p>przygotowuje wystąpienie na podany temat</p>
<p>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane</p>	<p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p>	<p>redaguje notatki</p> <p>określa postawy bohaterów</p>	<p>rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy</p>	<p>redaguje humorystyczną notatkę prezentującą postać literacką</p>	<p>przygotowuje wystąpienie na podany temat</p>

<p>fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.</p> <p>Zuzanna Orlińska <i>Przeprowadzka</i></p>	<p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>ocenia zachowanie postaci</p>	<p>redaguje notatki</p>			
<p>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</p> <p>Szkoła pisania. Spójność językowa tekstu Formy wypowiedzi, Spójność językowa tekstu</p>	<p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>nadaje tytuł wyrażający główną myśl tekstu</p> <p>analizuje tekst pod kątem spójności językowej wypowiedzi</p>	<p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych</p>	<p>uzupełnia tekst, wprowadzając spójność między fragmentami wypowiedzi</p> <p>stosuje graficzne znaki spójności tekstu: tytuł i śródtytuły, akapity, myślnik, średnik, dwukropek, nawias, wielokropek</p>	<p>analizuje tekst pod kątem spójności językowej wypowiedzi</p> <p>określa zabiegi językowe tworzące spójność językową tekstu</p> <p>przyporządkowuje tytuły i śródtytuły do wypowiedzi uzupełnia tekst, wprowadzając spójność między</p> <p>fragmentami wypowiedzi redaguje spójny tekst na podany temat</p>	<p>przygotowuje wystąpienie na podany temat</p> <p>prezentuje wyniki pracy</p>

<p>Analiza słotwórcza wyrazów Nauka o języku. Słotwórstwo. Podstawowe pojęcia,</p>	<p>rozpoznaje wyraz podstawowy, podstawę słotwórczą, formant i wyraz pochodny</p>	<p>rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słotwórczy i formant;</p>	<p>rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słotwórcze znaczenie wyrazu</p>	<p>rozpoznaje wyraz podstawowy, podstawę słotwórczą, formant i wyraz pochodny tworzy wyrazy pochodne</p> <p>dokonuje analizy słotwórczej wyrazu</p> <p>rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo</p>	<p>tworzy parafrazę słotwórczą</p>
---	---	---	---	--	------------------------------------

<p>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa</p> <p>Umberto Eco Jakże cudownie było bawić się pluszowym misiem</p>	<p>charakteryzuje narratora</p> <p>rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, i określa ich podstawowe cechy</p> <p>omawia budowę felietonu</p>	<p>zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie</p> <p>określa cechy felietonu na podstawie tekstu</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p>	<p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych</p>	<p>formułuje argumenty potwierdzające tezę, odwołując się do utworów literackich i własnych doświadczeń</p>
--	---	---	---	--	---

<p>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich</p> <p>Beata Andrzejczuk 1 listopada</p>	<p>rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p> <p>przygotowuje i przeprowadza wywiad</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, i określa ich podstawowe cechy</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis</p>	<p>redaguje opis wspomnień z dzieciństwa</p>	<p>omawia sposób przedstawiania wydarzeń z przeszłości rodziny na podstawie tekstu literackiego i wywiadu internetowego</p>	<p>korzysta z informacji na temat genealogii z wywiadu</p>
<p>Co to jest rodzina wyrazów?</p> <p>Słowotwórstwo. Rodzina wyrazów</p>	<p>rozpoznaje rodzinę wyrazów</p>	<p>rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie</p> <p>analizuje budowę wyrazów pochodnych</p>	<p>porządkuje wyrazy należące do danej rodziny</p> <p>rozpoznaje wyrazy tworzące rodzinę wyrazów</p>	<p>wskazuje rdzeń i oboczności rdzenia</p>	<p>bezbłędnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu</p>
<p>Miłość i akceptacja lekarstwem na</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia</p>	<p>rozważa problemy osób niepełnosprawnych,</p>	<p>interpretuje odwołania do baśni</p>
<p>odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści Jabłko Apolejki.</p> <p>Beata Wróblewska Apolejka i osiołek</p>	<p>egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii</p>	<p>literackich potrzebne konteksty</p> <p>rozdziela narrację pierwszoosobową oraz wskazuje ich funkcje</p>	<p>argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p> <p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty</p>	<p>odwołując się do przykładów z filmów, książek, doświadczeń i obserwacji</p> <p>formułuje swoją opinię na określony pogląd, podając argumenty</p>	

<p>Uczymy się redagować rozprawkę</p> <p>Formy wypowiedzi, Rozprawka</p>	<p>redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi</p> <p>analizuje temat rozprawki</p> <p>formułuje tezę</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p> <p>analizuje budowę rozprawki</p> <p>redaguje plan rozprawki</p>	<p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych</p> <p>zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka</p>	<p>podaje argumenty i kontrargumenty do rozprawki</p> <p>redaguje wstępy do rozprawki na podany temat</p> <p>redaguje temat rozprawki</p>	<p>tworzy rozprawkę</p>
<p>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień</p> <p>Tadeusz Różewicz Kasztan</p>	<p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: przerośnię, oraz określa ich funkcję</p> <p>rozpoznaje środki stylistyczne</p>	<p>interpretuje obrazy poetyckie według dyspozycji</p> <p>omawia sytuację liryczną</p> <p>odczytuje metaforę</p>	<p>porównuje ujęcie tematu w różnych utworach</p> <p>dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np.</p>	<p>dokonuje przekładu intersemiotycznego kolejnych fragmentów wiersza - samodzielnie</p>

	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię</p> <p>charakteryzuje podmiot liryczny</p>			<p>rysunek, drama, spektakl teatralny</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, anafora, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcjężywienie, apostrofę,</p>	
<p>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji</p> <p>Michel Piquemal Nauki mędrca</p>	<p>odróżnia przykład od argumentu</p> <p>dyskutuje na podany temat</p> <p>zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p>	<p>rozdźnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji</p>	<p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens</p> <p>rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy</p>	<p>wykorzystuje przykłady z literatury, filmu oraz własnych obserwacji i doświadczeń w tworzeniu argumentów</p> <p>zabiera głos w dyskusji – przedstawia swoje stanowisko wraz z argumentacją</p>

<p>Poznajemy typy formantów Słowotwórstwo. Typy formantów. Pisownia z przedrostkami</p>	<p>rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej;</p>	<p>określa klasy wyrazów utworzonych od danych formantów</p> <p>zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy</p>	<p>rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom</p>	<p>analizuje złożenia i określa ich funkcję w tekście</p> <p>tworzy wyrazy pochodne za pomocą formantów</p>	<p>rozdziela wyrazy podzielne słowotwórczo od niepodzielnych słowotwórczo</p>
			<p>pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie</p> <p>oddziela formant od podstawy słowotwórczej</p>		

<p>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu Kamieni na szaniec Aleksandra Kamińskiego</p> <p>Aleksander Kamiński U Alka i Rudego</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p> <p>porównuje postawy bohaterów literackich</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>wyraża i uzasadnia swoje stanowisko na podany temat według dyspozycji</p>	<p>dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa</p> <p>rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii</p>	<p>porównuje postawy bohaterów literatury faktu z okresu II wojny światowej ze współczesnymi</p> <p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturalnych</p> <p>rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy</p>	<p>wymienia elementy filmowe wskazujące na nawiązanie do literatury faktu we współczesnej filmowej adaptacji powieści</p> <p>prezentuje wyniki swojej pracy na forum</p>
<p>W obliczu cierpienia – Treny Jana Kochanowskiego</p> <p>Jan Kochanowski Tren I, Tren V, Tren VII, Tren VIII</p>	<p>wskazuje adresata wypowiedzi</p> <p>rozpoznaje środki stylistyczne</p> <p>rozdziela gatunki liryki</p> <p>interpretuje tekst – tematyka</p>	<p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne,</p>	<p>rozróżnia gatunki liryki, w tym tren, oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich</p>	<p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturalnych</p> <p>dokonuje przekładu intersemiotycznego kolejnych fragmentów wiersza</p>	<p>dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny)</p>

	recytuje wybrany tren Jana Kochanowskiego	powtórzenie, oraz określa ich funkcję charakteryzuje podmiot liryczny rozpoznaje tren jako gatunek liryki rozpoznaje cechy trenu w utworze			
Powrót Odysusza do domu tematem różnych tekstów kultury Homer Odyseja	objaśnia znaczenia dosłowne i przerośne w tekstach rozmawia o sytuacji przedstawionej w utworze w odwołaniu do własnych doświadczeń tworzy plan odwórczy tekstu tworzy spójne wypowiedzi	wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze identyfikuje adresata wypowiedzi zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę redaguje plan wydarzeń	analizuje fragm. powieści pod kątem opisanych doznań i odczuć bohatera, źródła doznań i odczuć, nastroju rozmawia o sytuacji przedstawionej w utworze w odwołaniu do własnych doświadczeń tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych : opis	odczytuje przerośne znaczenie mitu o Odysuszu objaśnia znaczenia dosłowne i przerośne w tekstach określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji rozwija umiejętność prezentacji wyników swojej pracy wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio	określa ponadczasowy i uniwersalny charakter zachowania postaci odnajduje w tekście fragmenty przedstawione na arrasie i płaskorzeźbie

Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?	omawia cechy postaci, ich motywację i ocenia ich postępowanie	rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe	rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz	odczytuje znaczenie związku frazeologicznego syn marnotrawny ze słownika	interpretuje przypowieść w odniesieniu do własnych doświadczeń i obserwacji
--	---	--	---	--	---

Syn marnotrawny (fragment Ewangelii wg św. Łukasza)	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji rozumie czytany tekst	wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio zna cechy gatunkowe przypowieści	poprawnie stosuje w wypowiedziach układa zdania ze zwianiem frazeologicznym syn marnotrawny	rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe omawia rolę domu w życiu człowieka omawia problemy ukazane w utworze	odczytuje symbolikę postaw i zachowania postaci w kontekście wiedzy o kulturze odczytuje symbolikę postaw i zachowania postaci w kontekście wiedzy o kulturze
Redagujemy opisy przeżyć Formy wypowiedzi. Opis przeżyć	rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie redaguje opis przeżyć	rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść oraz wskazuje jego cechy odróżnia opis przeżyć od opowiadania	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych	analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań i odczuć bohatera, źródła doznań i odczuć, nastroju	korzysta ze słownika synonimów podczas redagowania opisu przeżyć

<p>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej</p> <p>Anna Onichimowska Aki. Za ścianą (fragment)</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p> <p>tworzy opis</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy, społeczny</p> <p>interpretuje podtytuł opowiadania</p> <p>redaguje opis zachowania postaci w określonej sytuacji</p>	<p>podaje tytuły tekstów kultury będące przykładami wzajemnej pomocy innym</p>	<p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p>
<p>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</p> <p>Wyrazy złożone i nazwy wielowyrazowe. Skróty i skrótowce</p>	<p>zna zasady tworzenia wyrazów złożonych</p> <p>tworzy zdania ze skrótowcami</p>	<p>zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy</p> <p>zapisuje pełne nazwy skrótowców</p>	<p>rozumie zasady tworzenia wyrazów złożonych</p> <p>zna sposoby bogacenia słownictwa</p>	<p>poprawnie odmienia skrótowce</p> <p>rozpoznaje złożenia, zrosty, zestawienia</p> <p>rozdziela typy skrótowców: głoskowce, literowce, sylabowce</p>	<p>zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście</p>
				<p>(zgłoskowce), skrótowce mieszane</p>	

<p>W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?</p> <p>Stefan Żeromski Szyfowe prace (fragment)</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p> <p>rozmawia o uczuciach bohaterów</p> <p>redaguje opis przeżyć</p> <p>tworzy plan</p>	<p>tworzy plan twórczy tekstu</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych</p> <p>redaguje opis przeżyć we fragmencie pamiętnika</p>	<p>redaguje szczegółowy plan wypowiedzi na podany temat</p>	<p>odnajduje w tekście fragmenty opisujące uczucia bohaterów</p> <p>odnajduje we fragmencie powieści opisy zjawisk, obiektów</p> <p>podaje tytuły tekstów kultury będące przykładami wzajemnej pomocy innym</p>	<p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p>
<p>Funkcja zdrobienia i zgrubienia w tekście.</p> <p>Nauka o języku. Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobienia i zgrubienia</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobienie, zgrubienie</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, dialog</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobienie, zgrubienie, oraz określa ich funkcje</p> <p>układa zdania z wyrazami nacechowanymi emocjonalnie</p> <p>określa funkcję zdrobień i zgrubień w tekście literackim</p> <p>redaguje dialog, stosując zgrubienia i zdrobienia w opisie postaci</p>	<p>rozdziela zdrobienia od zgrubień wśród wyrazów nacechowanych ekspresywnie</p> <p>rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcję w tekście</p>	<p>wskazuje funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym</p> <p>analizuje budowę słowotwórczą wyrazów</p>	<p>rozdziela wyrazy nacechowane ekspresywnie od wyrazów neutralnych</p>
<p>Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego</p> <p>Hieronim Bosch Syn marnotrawny</p>	<p>interpretuje dzieła sztuki (obraz)</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w</p>	<p>gromadzi słownictwo określające poszczególne elementy obrazu</p> <p>redaguje argumenty</p>	<p>odczytuje sytuację przedstawioną na obrazie w odwołaniu do przypowieści</p>	<p>analizuje dzieło sztuki, korzystając z informacji opracowanych na podstawie badań historyka sztuki</p>	

	następujących formach				
--	-----------------------	--	--	--	--

	gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p> <p>wyraża swoje zdanie na podany temat</p>	redaguje opis przeżyć postaci przedstawionej na obrazie w określonej sytuacji	
--	--	---	--	---	--

<p>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka</p> <p>Formy wypowiedzi</p>	<p>formułuje temat rozprawki</p>	<p>redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych</p> <p>gromadzi argumenty potwierdzające swoje stanowisko</p> <p>formułuje tezę</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p>	<p>zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie</p> <p>stosuje słownictwo typowe dla rozprawki: wpływające na spójność wypowiedzi, porządkujące argumenty, sygnalizujące wyrażenie opinii, wprowadzające cytaty</p>	<p>przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego</p>
<p>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego Żona modna</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego</p> <p>przedstawia głównych bohaterów utworu</p>	<p>rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany</p>	<p>rozpoznaje w tekście literackim: eufemizm</p> <p>wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy</p>	<p>zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje</p> <p>omawia karykaturalne zdeformowanie</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p>

	<p>określa tematykę oraz problematykę utworu</p> <p>tworzy plan twórczy tekstu</p>	<p>utwór do odpowiedniego rodzaju</p> <p>charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach</p> <p>rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze</p> <p>tworzy plan szczegółowy satyry do planu ramowego</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis</p>	<p>nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst</p> <p>określa źródło ośmieszenia i krytyki postaw bohaterów</p> <p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p> <p>redaguje opis obiektu i miejsca</p>	<p>rzeczywistości przedstawionej w utworze</p> <p>gromadzi argumenty do dyskusji</p> <p>tworzy plan szczegółowy satyry do planu ramowego</p>	
<p>Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha Przy śniadaniu</p>	<p>interpretuje dzieła sztuki (obraz)</p>	<p>opisuje sytuację przedstawioną na obrazie</p>	<p>interpretuje zachowania i gesty postaci</p> <p>interpretuje tytuł dzieła</p>	<p>dostrzega krytykę twórcy</p>	<p>przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego</p>

Funkcja eufemizmów i prozaizmów	zna sposoby bogacenia słownictwa	rozpoznaje w tekście literackim: eufemizm rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje	rozpoznaje prozaizm	tworzy eufemizmy	rozumie funkcje eufemizmu w manipulacji językowej
--	----------------------------------	--	---------------------	------------------	---

Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma kr Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak Spotkanie	omawia elementy świata przedstawionego charakteryzuje bohaterów tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, list	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach redaguje opowiadanie, list lub kartkę z pamiętnika na podany temat	omawia sytuację przedstawioną w utworze omawia relacje między bohaterami wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio	komentuje zachowanie bohaterów cytuje odpowiednie fragmenty tekstu	wyraża własną opinię na temat zachowania bohatera
--	---	---	---	---	---

<p>Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie</p> <p>Sławomir Mrozek Na lonie natury</p>	<p>charakteryzuje narratora w czytanych utworach</p> <p>określa tematykę oraz problematykę utworu</p>	<p>identyfikuje narratora</p> <p>rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p>	<p>określa problematykę utworu analizując wypowiedzi i zachowania postaci</p>	<p>zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje</p> <p>rozpoznaje w wypowiedzi sprzeczności między dosłownym znaczeniem a intencją wypowiedzi</p> <p>podaje przykłady stereotypów i ocenia ich krzywdzący charakter</p> <p>rozpoznaje stereotyp w zachowaniu postaci</p>	<p>omawia sposób budowania stereotypowej sytuacji</p> <p>porównuje przedstawiony w dramacie obraz rodziny z własnym wyobrażeniem</p>
<p>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</p> <p>Karol Dickens Opowieść wigilijna</p>	<p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>charakteryzuje bohaterów na podstawie ich wypowiedzi i zachowania</p> <p>rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii</p>	<p>rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach</p> <p>rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe</p>	<p>wyjaśnia, w czym ujawnia się brak grzeczności językowej</p> <p>rozumie pojęcie: etyka słowa</p> <p>analizuje wypowiedzi postaci pod kątem</p>	<p>formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w Internecie</p>
				<p>językowych zachowań grzecznościowych</p>	

Wymagania na ocenę końcoworoczną

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych, czyli na ocenę dopuszczającą.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<p>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki Król Katarzyny Ryrych</p> <p>Katarzyna Ryrych Brooklyn</p>	<p>nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>określa tematykę oraz problematykę utworu</p>	<p>wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych i nazywa ich cechy</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p>	<p>nazywa uczucia wywołane tekstem wymienia bohaterów biorących udział w wydarzeniach</p> <p>nazywa cechy bohaterów, korzystając z podanego słownictwa omawia relacje między członkami rodziny</p>	<p>identyfikuje problemy bohaterów, korzystając z podanych źródeł informacji</p> <p>określa przyczyny problemów</p>

<p>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale Śladami cywilizacji – dom</p>	<p>rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p>	<p>porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie</p>	<p>przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki</p> <p>zna pojęcia: prozaizm, eufemizm, epilog, przypowieść, publicystyka, felieton, wywiad, satyra, ironia, apostrofa, zgrubienie, zdrobnienie, tren, stereotyp, archetyp</p>	<p>podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego</p> <p>na osi czasu umieszcza nazwiska twórców</p>	<p>rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie</p>
<p>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej</p>	<p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p> <p>charakteryzuje podmiot liryczny, narratora oraz bohaterów w czytanych utworach</p> <p>rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową</p>	<p>rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcje</p>		

<p>Człowiek i prawo. Ćwiczenia językowe</p> <p>Człowiek i prawo</p>	<p>stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych</p> <p>rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p>	<p>stosuje poprawne formy rzeczownika prawo w utartych zwrotach</p> <p>rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach</p>	<p>rozpoznaje przenośne i dosłowne znaczenie związku frazeologicznego</p> <p>rozmawia na podany temat, odwołując się do własnych obserwacji</p>	<p>rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz stosuje we własnych wypowiedziach</p>	<p>podaje przykłady tekstów kultury, kojarzonych z tematem prawo</p>
<p>Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?</p> <p>Kodeks Hammurabiego Bóg Marduk przekazuje zbiór praw Hammurabiemu, fragment steli, XVIII w. p.n.e.</p>	<p>rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję</p> <p>z pomocą nauczyciela redaguje opis zabytku kultury materialnej (steli)</p> <p>tworzy notatki</p> <p>korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego</p>	<p>rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach</p> <p>gromadzi synonimy wokół pojęcia kodeks</p> <p>redaguje opis zabytku kultury materialnej (steli)</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis</p> <p>formułuje zasady właściwego postępowania</p>	<p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka</p> <p>rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii</p>	<p>na podstawie informacji ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa prawodawca</p>	<p>ocenia prawo (Hammurabiego), uwzględniając kontekst historyczny</p>

<p>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</p> <p>Formy wypowiedzi. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie</p>	<p>poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu</p> <p>cytuje</p>	<p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p> <p>zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line)</p>	<p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p> <p>przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego</p> <p>podaje źródła informacji</p>	<p>redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat, cytując odpowiednie fragmenty tekstu</p> <p>poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w opisie bibliograficznym</p> <p>korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje</p> <p>sporządza opis bibliograficzny</p>	<p>wnioskuje, wykorzystując elementy wiedzy o historii i kulturze</p>
<p>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja</p>	<p>interpretuje dzieła sztuki (obraz)</p>	<p>odczytuje tekst literacki i dzieło malarskie</p>	<p>porównuje tekst literacki z jego malarską wizją, uwzględniając środki wyrazu charakterystyczne dla tych rodzajów twórczości</p>	<p>rozpoznaje biblijne treści w dziele malarskim</p> <p>omawia kompozycję, kształt i symbolikę dzieła</p>	

<p>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa</p> <p>Robert Harris Niebezpieczna sprawa</p>	<p>określa miejsce i czas akcji</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego</p> <p>opowiada o wydarzeniach fabuły</p> <p>redaguje rozprawkę na podany temat</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka</p>	<p>rozpoznaje cechy powieści historycznej w omawianym tekście</p> <p>charakteryzuje bohaterów, korzystając z podanego słownictwa</p>	<p>porównuje rzymski wymiar sprawiedliwości ze współczesnym</p>
<p>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</p> <p>Ignacy Krasicki Lew pokorny</p>	<p>rozpoznaje czytany utwór jako bajkę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe</p>	<p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p> <p>interpretuje dzieła sztuki</p>	<p>rozpoznaje w tekście literackim: alegorię, i określa jej funkcję</p> <p>wyjaśnia wymowę morału bajki</p> <p>nazywa cechy bohaterów bajki</p> <p>rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach</p>	<p>objaśnia alegoryczny charakter bajki</p> <p>rozpoznaje atrybut na ilustracjach</p>	<p>rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych</p>

<p>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego</p>	<p>rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście</p> <p>nazywa części mowy</p>	<p>odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych</p> <p>rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcję w wypowiedzi</p> <p>określa formy gramatyczne części mowy odmiennych</p>	<p>rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej</p> <p>sporządza wykres zdania pojedynczego: nazywa części zdania, określa części mowy, którymi zostały wyrażone</p>	<p>nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik)</p>	
<p>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa</p> <p>Roger Lancelyn Green Pierwsza Przygoda Okrągłego Stolu</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>określa tematykę i problematykę utworu</p> <p>poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu</p>	<p>rozpoznaje w tekście literackim: symbol i określa ich funkcję</p> <p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p>	<p>określa symbolikę okrągłego stołu</p> <p>omawia sytuację przedstawioną w utworze</p> <p>wyjaśnia znaczenie rytuału</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>potwierdza swoją wypowiedź cytatami</p>	<p>redaguje wypowiedź o charakterze normatywnym (kodeks)</p>

Współczesny zbiór praw człowieka Zwyczajowe prawo międzynarodowe	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji	wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami	określa wartości wpisane w Powszechną deklarację praw człowieka	określa wpływ II wojny światowej na powstanie Powszechnej deklaracji praw człowieka
---	---	--	---	---	---

	interpretuje dzieła sztuki tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie	rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych wzory wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami	społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) tworzy notatkę encyklopedyczną na podany temat	wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, będące genezą praw człowieka interpretuje satyryczne rysunki w kontekście Powszechnej deklaracji praw człowieka redaguje prace na podany temat	przedstawia w formie rysunku, plakatu, komiksu artykuł Powszechnej deklaracji praw człowieka
Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej Kultura wypowiedzi. Grzeczność niejęzykowa	rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała)	stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi	odczytuje niejęzykowe zachowania grzecznościowe z ilustracji czyta głośno tekst, oddając różne intencje	ilustruje dobre i złe zachowania m.in. gestem, siłą głosu, tempem mówienia	

<p>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</p> <p>Jan Kochanowski Pieśń XIV (Księgi wtóre)</p>	<p>rozdziela gatunki liryki, w tym pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów</p> <p>rozpoznaje adresata apostrofy</p> <p>nazywa cechy adresata</p> <p>redaguje rozprawkę na podany temat</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka</p>	<p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p> <p>wyróżnia rymy: żeńskie – męskie, dokładne – niedokładne, gramatyczne – niegramatyczne</p>	<p>rozpoznaje nawiązania do motywu biblijnego określa elementy rytmizujące pieśń</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę, oraz określa ich funkcję</p>	
--	---	---	--	--	--

<p>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej</p> <p>Możliwości</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny</p> <p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p>	<p>omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: anaforę, oraz określa jej funkcję</p> <p>interpretuje tytuł utworu</p> <p>korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego</p>	<p>wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera</p> <p>rozpoznaje anaforę i określa jej funkcję w wypowiedzi podmiotu lirycznego</p> <p>redaguje deklarację</p> <p>korzysta z definicji słownikowej w interpretacji tytułu wiersza</p>	<p>tworzy wiersz</p>
--	--	--	---	--	----------------------

<p>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem</p>	<p>opowiada o wydarzeniach fabuły</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>redaguje list / kartkę z pamiętnika / artykuł na podany temat</p>	<p>ocenia zachowania postaci</p> <p>interpretuje wypowiedź w kontekście przedstawionej sytuacji</p> <p>omawia motywy postępowania bohatera</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p> <p>odróżnia plany filmowe: plan daleki, plan ogólny, plan pełny, plan średni (amerykański), półzbliżenie, zbliżenie, detal</p> <p>porównuje tworzywo filmu i literatury</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne i elementy wiedzy o kulturze</p> <p>rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa), oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją</p> <p>przyporządkowuje kadrom plany filmowe</p> <p>przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego</p>	<p>rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk audiowizualnych</p> <p>dyskutuje: swoje stanowisko popiera argumentami, formułuje wnioski</p>
---	---	--	--	--	---

<p>Iqbal Masih – mały wielki człowiek</p>	<p>wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy</p> <p>formułuje wniosek na temat postawy bohaterów</p> <p>redaguje list oficjalny do instytucji</p>	<p>przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list</p>	<p>dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa</p>	<p>rozmawia o decyzjach i motywach postępowania bohaterów</p>	
--	---	---	--	---	--

<p>Pisownia partykuły nie z różnymi częściami mowy</p>	<p>zna zasady pisowni partykuły nie z różnymi częściami mowy</p>	<p>tworzy rzeczowniki z partykułą nie</p> <p>poprawnie zapisuje partykułę nie z rzeczownikami</p>	<p>tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotnika z przeczeniem nie</p> <p>podaje zasadę pisowni partykuły nie z przysłówkami, zaimkami, liczebnikami, wyrazami o znaczeniu czasownikowym</p>	<p>wyjaśnia łączną pisownię partykuły nie z podanymi czasownikami</p>	<p>poprawnie zapisuje partykułę nie z częściami mowy</p>
<p>Co to jest homonim?</p>	<p>rozumie znaczenie homonimów</p> <p>uzupełnia zdania właściwymi formami gramatycznymi homonimów</p>	<p>stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych rozpoznaje homonimy w utworze</p>	<p>podaje znaczenia homonimów</p> <p>wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach</p> <p>pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni</p>	<p>tworzy teksty z homonimami w różnych znaczeniach</p>
<p>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana</p>	<p>charakteryzuje narratora</p> <p>nazywa uczucia autora tekstu</p>	<p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: uosobienie, oraz określa jego funkcję</p>	<p>odróżnia informację o faktach od opinii</p>	<p>odczytuje cel artykułu, stanowisko autora</p>	<p>przedstawia stanowisko autora felietonu na temat reklam</p>

<p>felietonem Krzysztofa Zanussiego.</p> <p>Krzysztof Zanussi Reklama przedawkowana (fragment)</p>	<p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p>	<p>rozpoznaje personifikację</p> <p>identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa</p> <p>rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, i określa ich podstawowe cechy</p>	<p>rozumie argumenty autora tekstu</p> <p>odczytuje intencję autora tekstu</p> <p>rozpoznaje fragmenty o charakterze opinii</p> <p>omawia sposób przedstawienia opinii przez autora felietonu</p> <p>wyraża swoje zdanie na temat reklamy w formie głosu w dyskusji</p>	<p>dyskutuje na temat tego, czy reklama ogranicza wolność</p> <p>przedstawia wybraną reklamę, wyrażając swoje emocje</p>
<p>Reklama jako komunikat językowy</p> <p>Skarbiec języka. Środki w reklamie i ich funkcje</p>	<p>rozpoznaje czytany utwór jako baśń oraz wskazuje jego cechy gatunkowe</p> <p>tworzy reklamę</p>	<p>identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy</p> <p>wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: sztuk plastycznych</p>	<p>nazywa środki wyróżniające reklamę spośród innych komunikatów, korzystając z podanych informacji</p>	

Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – Świtezianka	omawia problematykę utworu charakteryzuje narratora interpretuje dzieła sztuki (obraz)	charakteryzuje narratora ballady omawia związek przyrody z nastrojem utworu i decyzjami bohaterów	określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji uzasadnia związek między balladą	zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze
---	---	--	---	---	---

	poprawnie przytacza cudze wypowiedzi redaguje opis obrazu	opisuje scenerię i atmosferę obrazu cytuje fragmenty ballady uczestniczy w rozmowie na zadany temat tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis	Mickiewicza a obrazem Fridricha poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję	odwołuje się do sytuacji życiowych, uzasadniając swoje zdanie uzasadnia swoją opinię na podany temat	
--	--	---	--	---	--

<p>Ballada Lilije jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą</p> <p>Adam Mickiewicz Lilije</p>	<p>opowiada przebieg zdarzeń w balladzie</p> <p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń</p> <p>tworzy plan odtwórczy tekstu</p> <p>uzupełnia notatkę na temat ballad Adama Mickiewicza</p> <p>korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego</p>	<p>rozdziela gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada; wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów</p> <p>odczytuje przesłanie ballady</p> <p>rozmawia o konsekwencjach niedotrzymania danego słowa</p> <p>redaguje plan wydarzeń przedstawionych w balladzie</p>	<p>dokonyje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek)</p> <p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p> <p>cytuje fragmenty tekstu określające funkcję przyrody w balladzie</p>	<p>formułuje przesłanie utworu, korzystając z informacji zawartych w słowniku języka polskiego</p>
--	--	---	---	---	--

<p>Redagowanie opowiadania na podstawy ballady Adama Mickiewicza</p> <p>Szkoła pisania. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</p>	<p>odróżnia mowę zależną i niezależną</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych</p>	<p>odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie</p> <p>tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu</p>	<p>przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną</p> <p>redaguje zakończenie historii przedstawionej w utworze, korzystając z podanego słownictwa</p>	<p>przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną</p> <p>uzupełnia tekst opisem przeżyć wewnętrznych bohatera, stosując mowę zależną</p>	<p>redaguje opowiadanie według dyspozycji</p>
--	---	--	---	---	---

<p>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów</p> <p>Adam Mickiewicz Dziady. Cz. II (fragment)</p>	<p>określa nastrój utworu</p> <p>rozpoznaje rodzaje literackie: dramat</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>tekstu lub na podstawie ilustracji</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>dyskutuje na podany temat</p> <p>uzupełnia tabelę informacjami z tekstu dramatu</p>	<p>rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p> <p>dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny)</p>	<p>omawia poczucie sprawiedliwości według moralności ludowej</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens</p>	<p>przygotowuje inscenizację dramatu</p>
--	---	---	---	---	--

<p>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</p> <p>Formy wypowiedzi. Przemówienie; Kształcenie literackie. Literatura fantasy</p>	<p>rozpoznaje fikcję literacką</p> <p>omawia elementy świata przedstawionego</p>	<p>opisuje świat przedstawiony w wymienia jego elementy, cytuje fragmenty fikcji fantastycznej utworze fantasy:</p> <p>tworzy wypowiedź stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)</p>	<p>rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem ich w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach fantasy</p> <p>rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji</p> <p>określa cel przemówienia i adresata</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach</p>	<p>funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę</p> <p>przycacza najważniejsze argumenty</p> <p>przycacza fragmenty wskazujące na logikę wywodu</p> <p>przygotowuje przemówienie w roli bohatera</p>	<p>wskazuje środki retoryczne i określa ich funkcję</p>
			<p>gatunkowych: przemówienie –</p>		

<p>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach</p> <p>Osobowe i bezosobowe formy czasownika.</p> <p>Imiesłowy</p>	<p>rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany</p>	<p>rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie</p> <p>rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i imiesłowy przysłówkowe</p> <p>zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły nie z różnymi częściami mowy</p> <p>–</p>	<p>określa formy gramatyczne czasowników osobowych</p> <p>od bezokoliczników tworzy formy imiesłowów przymiotnikowych (czynny, bierny) i przysłówkowych (współczesny i uprzedni)</p> <p>rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach</p> <p>poprawia zdania z błędnie użytymi imiesłowami</p> <p>pisze poprawnie partykułę nie z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi</p>	<p>określa formy gramatyczne imiesłowów przymiotnikowych (przypadek, liczbę, rodzaj)</p> <p>przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowem przysłówkowym</p>	<p>uzupełnia frazeologizmy imiesłowami</p>
---	---	---	---	--	--

<p>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego</p> <p>Kazimierz Wierzyński</p> <p>Przykazania</p>	<p>nazywa wartości, o których jest mowa w tekście</p> <p>charakteryzuje podmiot liryczny</p>	<p>wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera</p> <p>przekształca utwór, zmieniając jego wymowę</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze</p>	<p>omawia rzeczywistość ukazaną w utworze, uwzględniając kontekst historyczny</p> <p>określa funkcję parafrazy</p> <p>wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny</p>
<p>Debata przy okrągłym stole</p> <p>Władysław Kopaliński</p> <p>Okrągły stół</p>	<p>uczestniczy w dyskusji w formie obrad okrągłego stołu</p> <p>omawia ironiczny charakter tekstu</p> <p>identyfikuje uczestników sporu</p> <p>określa istotę konfliktu</p>	<p>wskazuje związek między wydarzeniami historycznymi a legendą</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p> <p>rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji</p> <p>zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcję</p> <p>odróżnia przykład od argumentu</p> <p>tworzy wypowiedź,</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich odwołania do wiedzy o historii i kulturze</p> <p>korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego</p>	<p>gromadzi informacje na temat obrad okrągłego stołu w Polsce w 1989 roku</p> <p>analizuje przebieg dyskusji między bohaterami: rozpoznaje argumenty i kontrargumenty; określa postawę bohaterów, omawia rezultat dyskusji</p>	<p>redaguje kilkudzaniową wypowiedź o ironicznym charakterze</p>

		stosując odpowiednią dla			
--	--	--------------------------	--	--	--

		danej formy gatunkowej kompozycję			
--	--	--------------------------------------	--	--	--

<p>Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta</p> <p>Terry Pratchett Spór o podatki</p>	<p>zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach</p> <p>odróżnia przykład od argumentu</p>	<p>zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcję</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>omawia ironiczny charakter tekstu</p> <p>identyfikuje uczestników sporu</p> <p>redaguje kilkudzaniową wypowiedź o ironicznym charakterze</p> <p>określa istotę konfliktu</p>	<p>analizuje przebieg dyskusji między bohaterami: rozpoznaje argumenty i kontrargumenty; określa postawę bohaterów, omawia rezultat dyskusji</p>	<p>przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego</p>
<p>Jak opisać sytuację?</p> <p>Sydney R. Nolan Proces</p>	<p>charakteryzuje narratora</p> <p>rozdziela narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze</p> <p>określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>określa narratora – obserwatora opisu sytuacji</p> <p>określa wydarzenia główne i towarzyszące</p> <p>wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji</p>	<p>rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji</p> <p>rozpoznaje w wypowiedziach części mowy i określa ich funkcję w tekście</p> <p>rozpoznaje imiesłowy</p>	<p>analizuje opis sytuacji pod kątem języka: części mowy, formy gramatycznej wyrazów</p>	<p>redaguje opis sytuacji przedstawionej na obrazie według dyspozycji</p>

<p>Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta</p> <p>Piotr Bednarczyk, Maciej Kur Lil i Put. Plusk (fragment)</p>	<p>nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu komiksu</p> <p>opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i</p>	<p>zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje</p> <p>analizuje zabiegi typowe dla sztuki komiksu</p>	<p>omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu</p>	<p>podaje przykłady innych tekstów o tej samej tematyce</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>określa nastrój utworu</p> <p>wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy</p>	<p>rozumie ich wzajemną zależność</p> <p>charakteryzuje bohaterów głównych, drugoplanowych i epizodycznych według dyspozycji</p> <p>redaguje rozprawkę na podany temat</p>	<p>tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka</p>		
--	--	--	--	--	--

<p>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment Zemsty Fredry</p> <p>Aleksander Fredro Zemsta</p>	<p>określa tematykę i problematykę utworu</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog</p> <p>określa temat rozmowy bohaterów, ich stanowiska i motywacje</p> <p>omawia postawy bohaterów</p> <p>omawia budowę dramatu</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>przycacza argumenty bohaterów</p>	<p>tworzy pracę na temat ograniczenia praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie w dowolnej formie graficznej</p> <p>wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze</p> <p>rozdziela argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji</p>	<p>dokonyuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny)</p>
<p>Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania</p>	<p>poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania</p> <p>poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka</p>	<p>poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie</p> <p>rozumie, na czym polega błąd językowy</p>	<p>układa wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania ze zdań pojedynczych</p> <p>przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p>	<p>wykonuje wykresy wypowiedzeń z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p> <p>przekształca zdania złożone w wypowiedzenia z</p>	

			<p>poprawia błędy w wypowiedzeniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p> <p>poprawnie stosuje zasady interpunkcji z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p>	<p>imiesłowowym równoważnikiem zdania</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu</p> <p>Utrwalenie wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem</p>	<p>rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję</p> <p>określa miejsce akcji</p> <p>wyodrębnia bohaterów</p> <p>przedstawia przebieg wydarzeń</p> <p>rozumie przeczytany tekst</p> <p>zna mowę zależną i niezależną</p>	<p>porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie</p> <p>rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie, podaje autorów i tytuły dzieł</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)</p> <p>opowiada o wydarzeniach fabuły</p>	<p>przyporządkowuje gatunkom synkretycznym ich wyznaczniki</p> <p>zna pojęcia: komizm, ballada, literatura faktu, powieść historyczna, homonim, alegoria, cytat, atrybut, rym, ironia, anafora, dramat, prozaizm, neologizm</p> <p>znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p> <p>przekształca wypowiedzi bohaterów na tekst epicki, stosując mowę zależną</p> <p>tworzy imiesłowy od czasowników</p>	<p>podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego gatunków synkretycznych (ballada, satyra)</p> <p>na osi czasu umieszcza nazwiska twórców i tytuły aktów normatywnych</p> <p>przekształca wypowiedzenia, wprowadzając imiesłów przysłówkowy bądź eliminując imiesłów przymiotnikowy</p> <p>rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcję;</p>	<p>zapisuje refleksje inspirowane aforyzmem</p> <p>przygotowuje i przeprowadza wywiad</p> <p>realizuje projekt – gazetka szkolna</p> <p>uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych)</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>rozumie znaczenie homonimów</p> <p>zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły nie z różnymi częściami mowy</p> <p>redaguje rozprawkę</p>	<p>określa tematykę i problematykę utworu</p> <p>wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio</p> <p>odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie</p> <p>rozpoznaje imiesłowy: przymiotnikowy i przysłówkowy</p> <p>rozpoznaje homonimy</p> <p>rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady</p> <p>zapisuje partykułę nie z imiesłowami zgodnie z zasadami ortograficznymi</p> <p>tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka</p> <p>rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton</p>	<p>układa zdania z homonimami w różnych znaczeniach</p> <p>rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny</p> <p>rozpoznaje zdania odbiegające od etykiety językowej</p>	<p>przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie</p> <p>tworzy tekst reklamy w stylu naukowym, odwołując się do tekstu kultury (powieści, filmu, komiksu itp.)</p> <p>identyfikuje tekst jako komunikat; rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny</p> <p>wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje</p> <p>–</p>	
--	---	---	---	--	--

Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału	określa w poznawanych tekstach problematykę	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji	rozpoznaje wyrazy wieloznaczne wykorzystuje znajomość zasad tworzenia	układa zdania z wyrazem wieloznacznym w różnych znaczeniach	odczytuje wieloznaczne znaczenia wyrazu
---	---	---	--	---	---

Przeszłość dla przyszłości.		określa problem przedstawiony we fragmencie tekstu uczestniczy w rozmowie na zadany temat	argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego		
Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków. Jan Paweł II Pamięć i tożsamość (fragment)	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych uczestniczy w rozmowie na zadany temat	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji dyskutuje o polskich wartościach (materialnych i duchowych) ważnych dla przyszłości	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach	notuje sformułowania synonimiczne do wyrazu ojczyzna	rozważa rolę dziedzictwa duchowego w życiu narodu

<p>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida Moja piosnka</p> <p>Cyprian Kamil Norwid Moja piosnka (II)</p> <p>Jacek Malczewski Polonia, personifikacja Polski Odrodzonej, 1918</p>	<p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p> <p>nazywa wartości moralne</p> <p>identyfikuje podmiot liryczny</p> <p>odczytuje temat dzieła</p> <p>redaguje opis przeżyć wewnętrznych</p> <p>notuje skojarzenia z pojęciem Polska</p>	<p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p> <p>charakteryzuje bohatera lirycznego</p> <p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p>	<p>odczytuje znaczenie neologizmów w kontekście biograficznym i historycznym</p> <p>charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, zgrubienie, oraz określa ich funkcję</p> <p>omawia związek tematu z postulatami artysty</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki</p> <p>określa funkcję refrenu, rozstrzelonego dźwięku, znaków interpunkcyjnych, zdrobnienia</p> <p>interpretuje personifikację pojęcia przedstawioną na obrazie</p>	<p>odczytuje znaczenie neologizmów w kontekście biograficznym i historycznym</p>
---	---	--	---	---	--

		<p>charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach</p> <p>interpretuje dzieła sztuki (obraz)</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych</p>	<p>wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje</p>	<p>tworzy parafrazę wiersza</p>	
--	--	--	--	---------------------------------	--

<p>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza</p> <p>Adam Mickiewicz Stepy akersmańskie</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny</p> <p>wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji</p> <p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p> <p>korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki</p> <p>opisuje nastrój fotografii</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych</p> <p>gromadzi informacje biograficzne o poecie</p>	<p>rozdziela gatunki liryki, w tym: sonet, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich</p> <p>interpretuje głosowo sonet</p> <p>interpretuje dzieła sztuki (fotografia)</p> <p>redaguje opis przeżyć wewnętrznych</p>	<p>wymienia cechy sonetu</p> <p>analizuje obrazy poetyckie według dyspozycji</p> <p>odczytuje kontekst biograficzny w utworze</p> <p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p>	<p>interpretuje głosowo sonet</p>
<p>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</p>	<p>poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka</p>	<p>podaje zasady interpunkcyjne wypowiedzeń pojedynczych i złożonych</p>	<p>uzupełnia zdania, stosując zasady interpunkcji</p> <p>odczytuje problem przedstawiony w utworze</p>	<p>podaje zasady wypowiedzeń z imiesłowami i imiesłowowym równoważnikiem zdani</p>	
		<p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>tworzy kilkuzdaniową wypowiedź, stosując wypowiedzenia złożone</p>	<p>tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź</p>		

<p>Obraz męstwa Polaków w Reducie Ordonu Adama Mickiewicza</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego</p> <p>charakteryzuje narratora</p> <p>określa tematykę oraz problematykę utworu</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis</p>	<p>charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach</p> <p>opisuje świat przedstawiony w utworze według dyspozycji</p> <p>porządkuje punkty planu</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat</p> <p>redaguje kilkudzaniową wypowiedź oceniającą postawę bohatera</p>	<p>rozpoznaje refleksje narratora</p> <p>ocenia postawę bohatera lirycznego</p> <p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p> <p>wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach</p> <p>redaguje opis sytuacji, wprowadzając wyrazy oznaczające stosunki przestrzenne, czasowe, nazywające barwy i cechy</p>	<p>omawia kontekst historyczny</p> <p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki</p>
<p>Słynne Polki – Emilia Plater.</p> <p>Adam Mickiewicz Śmierć Pułkownika</p>	<p>porządkuje przebieg zdarzeń</p> <p>opowiada treść utworu</p> <p>charakteryzuje bohatera lirycznego</p>	<p>charakteryzuje bohatera zbiorowego</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny, narratora, bohaterów w czytanych utworach</p> <p>rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy</p>	<p>przygotowuje prezentację sławnej Polki</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki</p>
<p>Inwokacja do Pana Tadeusza jako wyraz tęsknoty za ojczyzną</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny, narratora w czytanych utworach</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny, cytując</p>	<p>rozpoznaje w tekście literackim: inwokację, i określa ich funkcję</p>	<p>omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu</p>	<p>tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</p>

<p>Adam Mickiewicz Pan Tadeusz (fragment)</p> <p>Jan Kochanowski Na zdrowie</p>	<p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p>	<p>odpowiednie fragmenty tekstu</p> <p>rozpoznaje aluzję literacką w utworze i określa jej funkcję</p> <p>tworzy kilkudzaniową wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</p>	<p>recytuje utwór, uwzględniając w głosowej interpretacji przerwę i średniówkę</p> <p>tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p>	
<p>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost</p> <p>Czytanie ze zrozumienie. Aluzja literacka; Skarbiec języka. Mówienie nie wprost</p>	<p>wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost</p>	<p>wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio</p>	<p>rozpoznaje w wypowiedziach bohaterów aluzję i/lub sugestię</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: dialog</p>	<p>rozpoznaje sugestię i aluzję w wypowiedzi</p> <p>rozdziela i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję</p>	<p>redaguje dialog z zastosowaniem sugestii lub aluzji</p>

<p>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. Latarnik – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</p>	<p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>charakteryzuje bohatera utworu</p> <p>redaguje charakterystykę postaci</p>	<p>wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy</p> <p>wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach</p> <p>określa cechy noweli</p> <p>tworzy spójne wypowiedzi w</p>	<p>analizuje środki stylistyczne w opisie przeżyć wewnętrznych</p> <p>odczytuje kontekst historyczny i historycznoliteracki w utworze</p> <p>rozpoznaje punkt kulminacyjny noweli</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki</p>	<p>przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego</p> <p>dyskutuje o roli utworu w życiu narodu</p>
---	--	--	---	--	---

		<p>następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka</p>	<p>rozpoznaje czytany utwór jako nowelę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe</p>	<p>omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym punktu kulminacyjnego</p>	
<p>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu Heban Ryszarda Kapuścińskiego</p> <p>Ryszard Kapuściński</p> <p>Dom Tuaregów</p>	<p>omawia elementy świata przedstawionego</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>uzasadnia swoje zdanie</p> <p>tworzy notatkę na podany temat</p>	<p>hierarchizuje uniwersalne wartości</p>	<p>wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, i dokonuje ich hierarchizacji</p>

<p>Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</p> <p>Edward Stachura Ite missa Est (pieśń na wyjście)</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach</p> <p>określa temat i główną myśl tekstu</p>	<p>charakteryzuje podmiot liryczny</p> <p>omawia aktualność utworu</p> <p>wykonuje plakat do fragmentu wiersza</p>	<p>odnosi treści kultury do własnego doświadczenia</p>	<p>dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek)</p> <p>opracowuje, przeprowadza, analizuje i prezentuje wyniki ankiety</p>	<p>uczestniczy w projektach edukacyjnych</p>
<p>Refleksja nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego Nowe pogo.</p> <p>Marcin Świetlicki Nowe pogo</p>	<p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>interpretuje tytuł utworu</p> <p>recytuje utwór</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p> <p>charakteryzuje bohatera zbiorowego prozy poetyckiej</p> <p>recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem</p>	<p>interpretuje metafory</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, powtórzenie oraz określa ich funkcje</p> <p>omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu , w tym tytułu</p>	<p>porównuje dwa utwory</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p>
<p>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</p> <p>Andrzej Pilipiuk Samolot do dalekiego (fragment)</p>	<p>charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach</p> <p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi</p> <p>charakteryzuje narratora – bohatera</p> <p>określa czas i miejsce zdarzeń</p>	<p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p> <p>tworzy dalszy ciąg opowiadania</p> <p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p> <p>określa temat i główną myśl tekstu</p>	<p>cytuje odpowiednie fragmenty tekstu</p> <p>przypisuje czytany utwór do odpowiedniego typu literatury</p> <p>tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera</p> <p>omawia elementy świata przedstawionego</p>	<p>rozpoznaje elementy fikcji prawdopodobnej i fikcji fantastycznej</p> <p>porównuje wymowę dwu utworów</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p>

<p>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania Lew Sławomira Mrożka.</p> <p>Sławomir Mrozek Lew Jan Sztudynger Chorągiewka</p>	<p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>określa tematykę wiersza</p> <p>cytuje odpowiednie fragmenty utworu</p> <p>opisuje swoją miejscowość, jej zalety i wady</p>	<p>charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach</p>	<p>porównuje wymowę dwu utworów</p>	<p>wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji</p>
<p>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego</p> <p>Tomasz Różycki Dwanaście stacji. Poemat. Stacja pierwsza: spotkanie (fragment)</p>	<p>określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>tworzy notatki</p>	<p>uczestniczy w debacie na temat swojej miejscowości</p> <p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p> <p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p> <p>określa w poznawanych tekstach problematykę</p>	<p>porównuje utwory: osoba mówiąca, cechy utworów, funkcje środków stylistycznych</p> <p>uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens</p>	<p>określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji</p>
			<p>uczestniczy w debacie na temat swojej miejscowości</p> <p>tworzy notatkę porównawczą utworów</p>		

Jak napisać streszczenie?	odróżnia mowę zależną i niezależną wyodrębnia wydarzenia	odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie tworzy plan odtwórczy tekstu	przekształca fragmenty tekstu eliminując partie dialogowe fragment tekstu przekształca w krótkie zdanie	wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje	streszcza tekst
Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale Przeszłość dla przyszłości.	rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju	porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	przypisuje rodzajom literackim ich gatunki: hymn, pieśń, tren, sonet, opowiadanie, powieść, nowela, przypowieść, komedia porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	na osi czasu umieszcza nazwiska twórców podaje tytuł, autora, czas powstania utworu, tematykę lub znaczący cytat zna pojęcia: aluzja literacka, inwokacja, średniówka, sugestia, przerzutnia, proza poetycka, język ezopowy, sonet, refren, ballada, opowiadanie, powieść, nowela, punkt kulminacyjny	
Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem	charakteryzuje bohatera lirycznego interpretuje morał utworu	rozpoznaje prozaizmy rozpoznaje zabiegi słowotwórcze w tworzeniu	omawia uniwersalny charakter utworu rozdziela gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym:	cytuje fragmenty identyfikujące osobę mówiącą	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych

<p>Konstanty Ildefons Galszyński Ballada o trzęsących się portkach (fragment)</p>	<p>rozpoznaje zdrobnienia</p> <p>objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach</p> <p>poprawnie wstawia znaki interpunkcyjne</p>	<p>nowych wyrazów</p> <p>wymienia cechy ballady</p> <p>zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, i określa ich funkcje</p> <p>poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne</p>	<p>ballada, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów</p> <p>poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu</p>		<p>związane z postawami społecznymi</p>
--	---	---	---	--	---